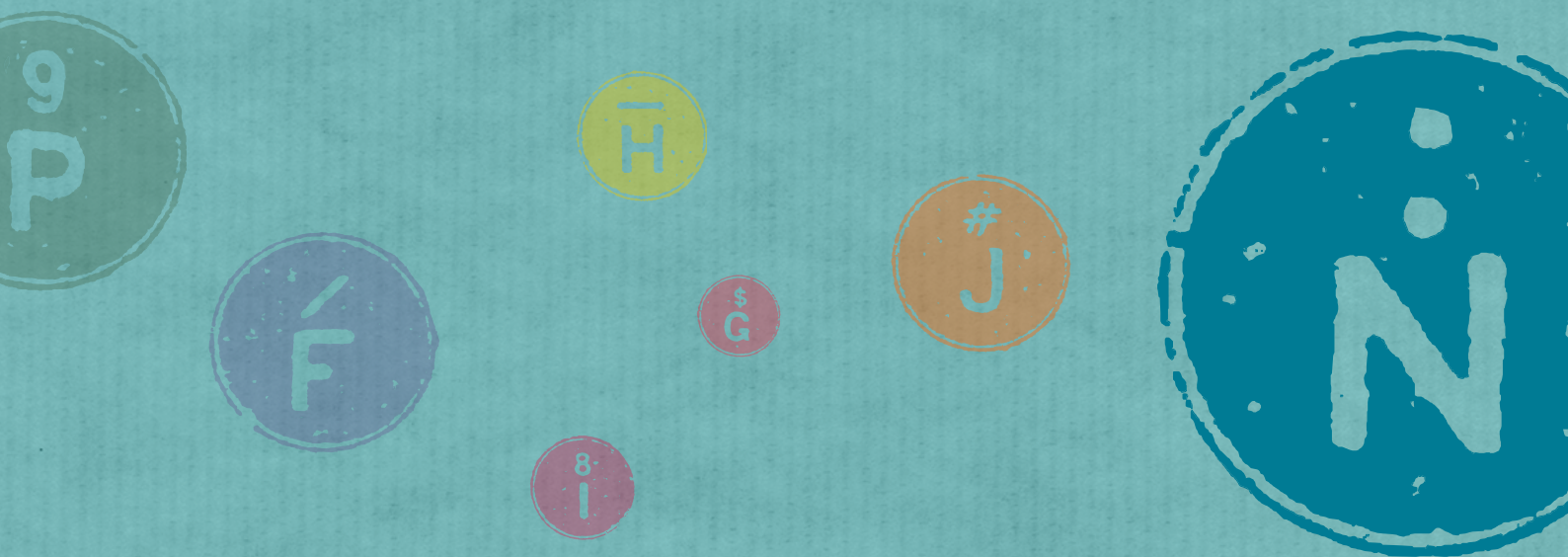

Maria Torres Palau

Metempsicosi

*Accèssit de Narració Curta
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2004

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC2004-N-A-0194-0161

© del text: Maria Torres Palau

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2019

Publicat per primera vegada a *Premis Castellitx 2004. Obres premiades: Poesia, Narració Curta i Glosat*. Algaida: Ajuntament d'Algaida, 2005. (Plaguetes d'Història i Cultura; 18/19)

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Maria Torres Palau

Metempsicosi

*Accèssit de Narració Curta
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2004

MARIA TORRES PALAU

Diuen que vaig començar a llegir i a escriure als 3 anys —això és, al 1981— amb Mafalda i Astèrix. D'ençà que porte ja algun material acumulat —si el meu disc dur parlara...—.

Passe de parlar dels meus pares, de l'ambient que m'envolta o de les influències literàries —perdona, Carmeta... —.

En realitat jo volia ser astronauta. Però ara sóc aprenent d'escriptora. Aprenent, perquè fa un parell d'anys, una amiga va decidir que el que jo escrivia estava bé i que calia donar-ho a conèixer; ho va enviar a un concurs i, mira per on, vaig guanyar. Així començà la meua proto-carrera. I així continua.

Espere algun dia fer-me un lloquet entre tot el panorama escrivim el que siga (poesia, articles d'opinió, novel·les, contes curts...), ja siga amb el meu nom —Maria Torres— o amb el pseudònim que sempre m'acompanya —Pau Ribera—. Per cert, tinc ja tres fillets meus rodant pel món: *Les malifetes de Maria Encarna*, *La vida se'gona...* i *En primera persona*.

La narració *Metempsicosi*, de Maria Torres Palau, fou guardonada amb un Accèssit al XXVIII Premi de Narració Curta dels Premis Castellitx 2004. En foren jurats, Llorenç Antich Trobat, Pere Fullana Puigserver, Gabriel Janer Manila i Pere Mulet Cerdà.

Metempsicosi

A Laura, naturalment.

"No es pot trobar la pau evitant la vida".

SIMPLEMENT ERA DISTÀNCIA EMOCIONAL EL que hi posava pel mig. Em fan mal aquelles coses, així que invente mil estratègies per allunyar-me sentimentalment i no sentir-me novament atrapada en el cúmul de sensacions amargues que em provoca la idea de no trobar la felicitat.

Mon pare ronda per baix, capcot, falsament capficat en algun llibre realment interessant dels que ell escriu. Jo mire ara la meua llibreta, plena de les notes que vaig agafar anit mentre rellegia aquell llibre mític posant l'esmentada distància emocional.

"Hi ha moments en què estàs perdut i creus que el millor és suïcidar-te", vaig fer que li digueren a la senyora Dalloway. Després hi havia la rèplica. "Potser seria meravellós dir que te'n penedeixes, però és que hom es pot penedir quan no hi ha alternativa?"

Dones que besaven altres dones, una escriptora besant als llavis la seua germana, una ama de casa besant als llavis la seua millor amiga, una editora besant als llavis la seua companya sentimental. Es veu que, a la literatura, el lesbianisme està de moda.

Estar tot el dia ací tancada és un suplici. Retalls venen a la memòria, i ara veig clarament davant meu al qui es coneix en la novel·la com el se-

nyor Bloom. De fet, he interioritzat tant els personatges que molts no els sé situar amb el seu nom real, sinó amb el qual els he immortalitzat en uns quants milions de lletres. Ara podria estar escrivint, al costat de la finestra, no perquè hi entrara més llum, sinó per l'esnobisme, la idea romàntica de l'escriptor boig que seu a fer les seues darreres línies ...

Mire la meua cara en la finestra. És ara una imatge fosca. Però tant se val. La idea del senyor Bloom, amb el pijama de l'hospital, amb les mans a les butxaques de la camisa, els ulls mig clucs, el pèl agafat amb una cua darrere, eixe pèl clar... Eixa imatge se'm presenta com físicament real. Potser la meua esquizofrènia estiga agreujant-se.

El meu amor per la vida és el mateix que per un plat de faves, i tot el món sap que odie les faves, que abans em moriria de fam que em menjaria un plat.

Passen les hores entre folis i folis amb la meua lletra il·legible. Baix, Leonard imprimeix sense la meua supervisió. Sempre ho ha fet. No sé per què imprimeix. El que escric no és digne de res. "És literatura en estat pur", em diuen. A París estic de moda. Tota la Nouvelle Vague m'adora. I jo... Jo estime la vida tant com a un plat de faves.

"El diari prohibit de Virgínia". És així com em deuria anunciar. Escriria tot el que em passa pel cap. I, com que algú ha de morir, eixe algú seria jo. A la fi del tercer capítol em mataria. Sé d'algú que faria l'epíleg per mi.

Però tinc un motiu per seguir avant. Un motiu secret. Tan secret que no puc ni escriure'l en el meu diari prohibit. Tinc un secret. Un gran secret. Un secret que ni tan sols sap Leonard. De fet, a Leonard seria a la última persona a qui li ho diria.

Hui m'he adonat del que havia de fer...

Sí, hui. Quan he escrit això del "Diari prohibit de...". Perquè no és el Diari de Virgínia, sinó el diari... No. És massa prompte per desvetllar el meu gran pla secret. Massa prompte. Fins i tot per dir-m'ho a mi mateixa.

"Calma, Virgínia, calma. Tot arribarà. Eixa metempsicosi que t'arriba l'has de controlar. Potser siga només un brot més d'aqueixa malaltia teua que els metges s'entesten a guarir contra la teua voluntat..."

Perquè és tot just eixa capacitat de ficar-me en la pell d'altres persones el que em deixa escriure tant i tant. Tantes i tantes històries diferents, tants i tants personatges diferents. Com, sinó gràcies a aquesta esquizofrè-

nia, podria saber el que se sent amb tanta exactitud quan hom és un pobre desgraciat o una senyoreta de ciutat, sinó mitjançant aquest poder que se m'ha atorgat per veure més enllà del meu propi ésser?

Jo ho considere un regal d'un déu en el qual no crec. Sí, un regal, un poder visionari, com els que tenen les bruixes que van voltant pel món predient la bona o la malaventura dels mortals.

Leonard, pobret... Stephen, mon pare... Itzíar, la gata silenciosa...

Li he ficat tot just hui, eixe nom. Itzíar. Algú m'ha fet un escoltet i m'ha mor-morat aquell nom que diuen que és d'un país del nord d'Espanya. Itzíar... Com que no tinc cap filla que el pugui heretar, li l'he posat a la gata. Fàstic de fàrmacs que m'han deixat estèril... El meu legat l'hereta una gata. És digne d'una escriptora boja com jo fer aquest testament...

Em mire amb molt d'amor aquesta brúixola de Flandes. No acabe de recordar d'on la vaig treure. Sé que no pertany a mon pare, que no és cap record heretat, sinó que es va comprar nova de trinca, segurament a algun mercat de Londres.

Ací, al camp, allunyada del soroll, se'm presenta com quasi impossible que tinga una casa en aquella sorollosa ciutat...

Em reclamen de París, he dit. Sí. També he dit que allí estic de moda, i que els autors joves m'escriuen sense descans alabant la meua literatura. Si ells saberen com l'escric... Encara que ells també ho faran sota els efectes de la droga. Perquè, al contrari que jo, ells poden tenir el plaer de tastar l'absenta i aquelles coses que et fan volar. A mi, el que em fa volar és tot just l'absència de l'absenta. Quan no em prenc res, quan abandone la medicació, quan la bogeria em ve a buscar, quan no tinc cap brúixola que m'assenyale el nord.

Per la cambra, un món de folis escampats amb lletra gairebé il·legible. No he arribat mai a saber com s'ho fa Leonard per desxifrar-la i extreure'n les paraules exactes per després ficar-les a la impremta. Per a mi és tot un misteri. Fins i tot jo sóc, de vegades, incapaç de desxifrar-la. Però, ell ho sap fer. Potser és ja la costum. Potser són tants anys junts, que em coneix fins i tot massa.

Però no. Perquè si no sabia el que el meu cap tragina ara, la darrera de les meues històries. Tanmateix, crec que no sospita res. No, no ho sospita. Ahir, quan em va trobar a l'andana del tren amb les maletes fetes, disposa-

da a anar a qualsevol lloc lluny d'aquest silenci que tant m'esgota, va pensar que simplement necessitava viatjar, veure gent. Va pensar que la visita de la meua germana m'havia afectat. Ella i els meus nebots, i la meua incapacitat per poder reproduir-me en un altre ésser viu.

No. No sap que hi ha milions d'éssers en els quals ja m'he reproduït. O que s'han reproduït en mi, tant se val. El significat no varia. El cas és que aconseguisc cada dia ser un milió de persones diferents. Ho aconseguisc, sempre que no em prenga la maleïda medicina...

Oh, quin goig! Ahí baix hi ha gent que fa gresca. El soroll m'arriba nítid i clar. En els darrers moments de la meua existència, m'estan fent feliç sense saber-ho. Perquè no serà una visió més, veritat? Són reals, existeixen. Juguen a perseguir-se puerilment. Sí, són bonics, aquells joves. Corren, s'agarren de la roba, es fan caure, deixen solts els seus cabells i s'escampen entre la gespa, es banyen amb l'aigua de pluja que ha quedat atrapada per les fulles, tinten de verd els seus vestits sense adonar-se'n ni donar-hi importància... Què grans, què bells...

Els envege des de la solitud de la meua cambra. És cert que hi tinc unes vistes magnífiques. Però els envege. Jo també voldria tornar a aquells instants preciosos en els quals tot se'm fotia, i tot era joia i alegria. També jugava pel terra, embrutant-me de fang, fins i tot d'excrements. Però era feliç. Érem feliços.

Tanmateix, ara la metempsicosi (per què m'enteste a repetir tantes vegades aquesta paraula?), la metempsicosi és forta. I sé qui sóc, sé qui s'ha ficat dins meu aquest matí. Per això he escrit la frase: "Hui m'he adonat del que havia de fer..." I portaré la meua decisió fins a les darreres conseqüències. Ja n'estic farta d'escriure i escriure, parlar i parlar, sense fer-ne res al respecte. No. Hui és diferent. Hui és diferent. Hui escric el diari prohibit... d'ella. Creies que anava a dir ja el seu nom? Doncs t'equivoques. És encara massa d'hora.

El testament d'Itzíar. Sí. Toca fer el testament per a Itzíar. És a ella a qui estime, potser fins i tot més que a Leonard... No ho sé. Sé que Leonard m'estima... O potser només m'estime per la meua malaltia, i es dedique a ser un simple infermer i terapeuta, seguint-me a tot arreu i publicant-me potser en un afany de ser també partícip de la fama que sembla acompanyar-me sense que jo l'haja demanada.

Sí, el testament d'Itzíar. Li vull deixar absolutament tot el que tinc. A Leonard li deixo el poder de decidir sobre les línies que escric, tant d'aquestes com les que ja estan fetes. Pot fer una gran foguera en honor a Odín i pregar perquè la meua ànima acompanye els déus en la trona dels víkings, o pot publicar-les, o pot utilitzar-les com a incòmode paper del wàter. Té, com he dit, tots els poders.

Però la resta de coses són per a Itzíar: Per a ella serà la llibertat, la vida còmoda, una vida de la que jo no he gaudit per prescripció mèdica. Farà tot el que vulga. Boixar amb tots els gats que li vinga de gust. Arrupir-se al sol. Mandrosa, fer-se un bolic i vetllat el meu cos. Olorar les flors i l'aigua de pluja a la qual no té por gràcies al seu gros pèl de gata persa que no deixa penetrar cap gota fins a la seua tendra pell. Sí. Per a ella serà la meua vida. Per a Leonard, la meua mort.

Estic cansada i em fa mal el cap. Anit em va visitar un fantasma. Sí. Vaig viure una increïble història de por amb aquell fantasma. Era un home d'edat incerta. Tenia la barba d'un dit, ja grisa, i els cabells molt curts. Era prim, no massa alt. Però era un fantasma. I matava tothom. Ens matava a tots. A tota la colla que havia gosat entrar a la seua propietat. Trobàvem un retall de diari de l'endemà on s'explicaven les nostres horribles morts. Fins i tot hi havia dibuixos dels nostres cadàvers. I el diari no es va enganyar; tots vam anar morint, d'un en un, com allà s'explicava. Curiós. Si tinguera més temps, potser podria donar la idea a Òscar o a Edgar perquè escriviren ells la història. Amb l'únic inconvenient que ells també són fantasmes. I hauria de ser el seu esperit errant (perquè estic segura que són esperits errants) qui hauria d'escriure-la.

Estic cansada també, però d'una altra cosa. Estic cansada de la literatura d'aquesta època. Estic cansada dels Grans, dels que s'entesten a fer estudiar als pobres universitaris. Si per mi fóra, faria matar tots els professors de literatura contemporània per fer llegir els pobres joves totes aquestes bajanades, inclosa jo. Diuen que ajuden a comprendre com està fet el món, que ens ajuden a comprendre com hem arribat on estem ara, perquè fan un viu retrat de la societat. Doncs bé: n'estic farta, dels retrats. Preferisc històries de fantasmes. Potser perquè jo també sóc un fantasma.

Hui m'he adonat del que havia de fer...

Ja és hora. És l'hora de dir moltes coses. La metempsicosi arriba al seu grau sublim. Crec que és el moment de posar-me els vestits adients i fer cas al personatge que ara m'habita.

Lentament, amb calma, i sense soroll perquè ningú no se n'adone de les meues intencions, canviaré aquesta roba per un vestit blanc. Després confeccionaré el ramell de flors que m'ha d'acompanyar. He d'estar a l'altura del que tants pintors romàntics han imaginat, i del que el gran Mestre va escriure. Veus? A ell no em canse de llegir-lo. Potser perquè també parla de fantasmes. Per què m'intriguen tant ara, els fantasmes? Només pel somni? Només perquè he imaginat que jo també era un fantasma? Només perquè ara m'envaeix un fantasma? Perquè jo també seré un fantasma? No ho sé. Però ara m'agraden, els fantasmes. Suppose que per això he rellegit *Hamlet* tantes vegades darrerament. Per això, i per la metempsicosi.

Un ramell de flors, una túnica blanca. També pintaré la meua cara de blanc. Quedarà morada per la mort que m'espera, però no vull que se'm veja així. No m'agrada eixe color de mort. Preferisc el blanc. No per les connotacions de puresa que se li atorguen. No. Només per estar uniformada amb la resta de l'hàbit que m'imposaré. Tota blanca. Fins i tot les pedres que triaré per submergir-me en l'aigua del riu seran blanques. Tot blanc. Com els núvols que ara escampen i deixen entreveure pedaços de sol que esquitxen la meua finestra. Espere que torne a desaparèixer prompte. Necessite també un cel blanc. Tot blanc. Tot blanc.

He arribat ja al tercer capítol. Toca morir. Hui m'he adonat del que havia de fer...

El diari prohibit d'Ofèlia. Això és el que havia de fer hui. El diari prohibit d'Ofèlia...

Epíleg

L'han trobada aquest matí amb una túnica blanca, un ramell de flors i pedres també blanques a les butxaques. Havíem regirat la seua cambra abans de trobar-la. I he trobat aquests pedaços de paper on hi ha el que, segons ella, era el seu testament. Em veig, doncs, amb l'obligació d'escriure l'epíleg del qual ella parlava. El tercer capítol ha acabat amb la seua mort, és cert. Virgínia ha mort. S'ha suïcidat talment l'Ofèlia de Hamlet, aquella obra que tant adorava.

Rellegisc els paràgrafs i no els acabe d'entendre. No sé a qui es referia quan parla dels joves jugant al nostre jardí. Ahir plovia de valent, i no hi ha cases a quilòmetres de distància. Suppose que els deuria imaginar.

També he trobat a un calaix els medicaments que es deuria haver pres des de fa més de dues setmanes. Així que arribe a la conclusió que farà vora vint dies que no segueix el tractament. No sé com no me n'he adonat abans ...

Supose que per això em va fer l'escena del tren l'altre dia, quan volia fugir déu sap on. I per això ha volgut creure que la posseïa Ofèlia. El que no sé és el factor decisiu que l'ha dut al suïcidi. No el sé de totes. Suppose que el fantasma que va somniar va marejar encara més la seua ment. Potser, en la seua demència, ha reviscut totes les línies de Shakespeare en segons per arribar al moment on Ofèlia mor. El fantasma somniat, seria el pare de Hamlet. Jo, Hamlet. I ella, l'Ofèlia desvalguda que mor d'amor per la seua bogeria i la del seu estimat.

Mai he arribat a abarcar tota la ment de Virgínia. Sempre l'he trobat fascinant, increïble. I no puc pair que tot haja acabat d'aquesta forma.

Però faré cas del seu testament: Itziar serà lliure, i jo acabaré la seua obra per ella. Com ara faig escrivint l'epíleg. Sí. No s'equivocava: em tenia a mi, un editor, intent d'escriptor i periodista, per fer les darreres línies.

Què dir ara? Simplement que ha arribat el final, que ella ha fet el que volia fer, que res té a veure amb el que en realitat havia de fer. Però ella... Ella sempre ha fet el que ha volgut. A qui se li pot recriminar, ara que ja és morta, tot el que ha passat? Als metges per no adonar-se'n del que passava? A mi per no haver seguit de prop les seues passes? A ella mateixa per no fer cas de les ordenances?

No. Ara ja és tard. Ara ja està tot fet.

"Hui m'he adonat del que havia de fer..." Ella...

La Pobla Llarga
Novembre de 2003

